

Umjesto zaključka

Navedenim primjerima pokazuje se da je postojala povezanost ljudi s prirodom koja ih okružuje, a da su i hrana, mitologija i vjerovanja bili povezani s trgovinom. Nakon početka kovanja novca Rimske Republike pa kasnije Rimskoga Carstva ti se prikazi pomalo gube. Prikazi životinja još se zadržavaju na rimskom provincijalnom novcu, ali školjka odlazi u magličasta sjećanja.

Bez obzira na nestanak školjki s novca, trgovina školjkama nastavila se u nekim rubnim područjima. Danas je poznato, što je u mnogim tekstovima i pokazano, da se školjkama trguje i dalje kao u početku povijesti ljudskoga roda. Kao sjećanje na to i pečat tome, u zemljama (Vanatu, Marshal Islands) u kojima trgovina školjkama i dalje ima važnu ulogu, na reversu kovanica modernog optjecajnog novca prikazane su lokalne školjke.

Literatura

- Artemide Aste*, Asta 14. Aprile 2007, San Marino, 2007.
- Bazdan, Branko*, Primitivni novac u nacionalnoj međunarodnoj razmjeni, Numizmatičke vijesti, 50., Zagreb, 1995.
- Bufalini Angeli, Gabriella*, La Moneta Romana, Milano, 2001.
- Chevalier, R., Gheerbrant, A.*, Rječnik simbola, Zagreb, 1989.
- Dalton, George*, Primitive money, New York, 1965.
- D'Andrea, A., Tarfuri, G.*, Le monete della Messapia, Teramo, 2006.
- Durman, Aleksandar*, Spondylus - najranija europska „vrijednosnica“, Numizmatičke vijesti, 55., Zagreb, 2002.
- Golberg, Dror*, The myths of „Fiat Money“, London, 2002.
- Goring, Rosemary*, Dictionary of Beliefs and Religions, London, 1995.
- Rauch, H. D.*, Münzauktion 44, Wien, 1990.
- Hirsch, Gerhard*, Münzen und Medaillen Auktion 240, München, 2005.
- Horkić, Dragutin*, Safari pod povećalom, Zagreb, 1974.
- LEU Numismatik*: Antike Münzen Auktion, Zürich, 1998.
- LHS*: Auktion 100, Zürich, 2007.
- Malbert, David*, Discovering Money, London, 1962.
- Mandić, Ranko*, Kauri školjke s Maldiva, Obol, 37., Zagreb, 1985.
- Marchi, G., Tessieri, P.*, L'aes grave nel museo Kirchenario, Roma, 1839.
- Rainer, Albert*, Münzen der Römische Republik, Battenberg, 2004.
- Savio, Adriano*, Monete Romane, Roma, 2001.
- Senc*, Grčko-hrvatski rječnik, Zagreb, 1988. (reizdanje)
- Thesaurus aste*: Monetazione fusa, 2002.

SUMMARY

THE COIN AND THE SHELL

The author shows the links between the shell trade and the development of early medieval numismatics. He substantiates his views with examples and pictures of coins made on the basis of the appearance of shells. He finds links between the beliefs and memories of people about what the shell meant in their lives.